

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 listopada 2017 r.

Pozycja 258

POSTANOWIENIE

z dnia 25 października 2017 r.

Sygn. akt Ts 164/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz – przewodniczący i sprawozdawca
Piotr Tuleja
Stanisław Rymar,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej R.S.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 3 sierpnia 2016 r. (data nadania) R.S. (dalej: skarżący) zarzucił niezgodność art. 6 § 3 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557, ze zm.; dalej: k.k.w.) w zakresie, w jakim przepis ten „dopuszcza pozostawienie wniosku, skargi lub prośby skazanego bez rozpoznania z uwagi na oparcie jej na tych samych podstawach faktycznych w przypadku, gdy poprzedni wniosek, skarga lub prośba skierowane zostały do innego organu wykonującego orzeczenie” z art. 32 i art. 63 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Postanowieniem z 14 grudnia 2016 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 19 grudnia 2016 r.) Trybunał odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, uznając, że zarzuty w niej sformułowane cechuje oczywista bezzasadność. Trybunał ustalił, że ich istota dotyczyła trzech kwestii: po pierwsze, odmienności w stosunku do przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, ze zm.; dalej: k.p.a.) uregulowania prawa do skargi osób skazanych; po drugie, zakresu uznaniowości pozostawionego organom rozpoznającym skargi (wnioski, prośby) osób skazanych; po trzecie, braku określenia terminu, do którego organ rozpoznający skargę skazanego może uznać, że jest ona oparta na tych samych podstawach faktycznych co skarga wcześniej rozpoznana przez inny organ, i w konsekwencji pozostawić późniejszą skargę bez rozpoznania.

Trybunał przywołał wyrok TK z 12 lipca 2016 r. (sygn. akt K 28/15, OTK ZU nr 4/2016, poz. 56), w którym orzeczono, że art. 6 § 2 zdanie drugie i § 3 pkt 2 i 3 k.k.w. są zgodne z art. 63 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 32 Konstytucji. W powołanym orzeczeniu ocenie

podlegały zasady rozpoznania wniosków, skarg i próśb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Co szczególnie istotne, Trybunał w zaskarżonym postanowieniu z dnia 14 grudnia 2016 r. stwierdził, że choć powołany powyżej wyrok dotyczy kontroli konstytucyjności innych norm niż zakwestionowane w skardze, to dokonane w nim ustalenia nie pozostają irrelewantne dla oceny zarzutów sformułowanych w analizowanej skardze. Odnośząc się do zarzutów skarżącego dotyczących odmienności ukształtowania prawa petycji skazanego w stosunku do innych podmiotów, kierujących swe wystąpienie do organu władzy publicznej oraz do zakresu uznaniowości pozostawionej organom rozpoznającym skargi (petycje, wnioski) osób skazanych, Trybunał wskazał, że stanowisko wyrażone w wyroku w sprawie K 28/15 przesądza o uznaniu ich za oczywiście bezzasadne.

Po analizie twierdzenia skarżącego, zgodnie z którym prawo organu rozpoznającego skargi (wnioski, petycje) osoby skazanej do pozostawienia tego wystąpienia ze względu na tożsamość żądań powinno być limitowane terminem, Trybunał uznał, że zarzut ten zmierza do pozostającej poza jego kognicją oceny sfery stosowania zaskarżonego przepisu. Jak podniósł, zbadanie, czy doszło do zmiany podstaw faktycznych skargi (wniosku, petycji) osoby skazanej należy do organu ją rozpoznającego. Dostrzegł także, że dokonanie oceny zarzutu skarżącego co do braku określenia w art. 6 § 3 pkt 1 k.k.w. terminu, w którym organ może pozostawić wystąpienie skazanego bez rozpoznania, zmierzałoby *de facto* do poddania kontroli prawidłowości działań organów rozpoznających skargi osób skazanych.

Na postanowienie z 14 grudnia 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej skarżący złożył – w ustawowym terminie – zażalenie, w którym podniósł, że Trybunał nie dokonał wszechstronnej i wnikliwej oceny jego skargi. Zdaniem skarżącego za niedopuszczalne należy uznać odniesienie się – na etapie wstępnego rozpoznania skargi konstytucyjnej – do argumentacji sformułowanej w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, jako przemawiającej za oczywistą bezzasadnością skargi. W przekonaniu skarżącego powołany przez Trybunał wyrok w sprawie K 28/15 nie obejmował kontroli konstytucyjności art. 6 § 3 pkt 1 k.k.w. Nadto pokreślił on, że skoro Trybunał Konstytucyjny uznał za konieczne zbadanie art. 6 § 2 zdanie drugie i § 3 pkt 2 i 3 k.k.w., to zarzuty podniesione w stosunku do art. 6 § 3 pkt 1 k.k.w. nie mogą być uznane za pozbawione podstaw w stopniu oczywistym. Skarżący powtórzył także twierdzenia zawarte w skardze konstytucyjnej dotyczące jego oceny zakwestionowanej normy.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy ustawy o TK.

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy o TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w zw. z art. 61 ust. 5-8 ustawy o TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Przechodząc do oceny wniesionego środka zaskarżenia, Trybunał stwierdza, że najdalej idący zarzut zażalenia zawiera się w twierdzeniu skarżącego, zgodnie z którym za niedopuszczalne należy uznać odniesienie się do argumentacji sformułowanej w wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 28/15.

Trybunał w obecnym składzie podkreśla, że stałość linii orzeczniczej stanowi istotną wartość (zob. wyrok TK z 26 lipca 2006 r., sygn. akt SK 21/04, OTK ZU nr 7/A/2006, poz. 88). Tym samym w sytuacji, w której Trybunał wypowiedział się wiążąco co do określonego problemu konstytucyjnego, za błędne należałoby uznać – wbrew twierdzeniom skarżącego – pominięcie tak wyrażonego stanowiska. Innymi słowy, nawet jeśli orzeczenie dotyczy innej normy niż zaskarżona w skardze, to argumentacja może być relewantna dla oceny zarzutów podniesionych przez skarżącego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał podziela stanowisko wyrażone w zakwestionowanym postanowieniu i stwierdza, że poglądy wyrażone w sprawie K 28/15 mają znaczenie do oceny podniesionych w skardze zarzutów. Wymaga przypomnienia, że w orzeczeniu tym Trybunał ustalił, iż różnicowanie prawa petycji osób skazanych w stosunku do osób występujących ze skargą (wnioskiem, petycją) do organów władzy publicznej jest zgodne z ustawą zasadniczą. Podkreślił, że rola, jaką mają w stosunku do skazanego wypełniać organy postępowania wykonawczego uzasadniają odmienne jego potraktowanie w tym zakresie. Podobnie ocenił zakres uznaniowości pozostawionej organom rozpoznającym skargi osób pozbawionych wolności. Tym samym Trybunał, dokonując kontroli konstytucyjności art. 6 § 2 zdanie drugie i § 3 pkt 2 i 3 k.k.w., odniósł się do kwestii, które stanowią *meritum* zarzutów postawionych w skardze. Skoro argumentacja skarżącego nie dostarczyła natomiast nowych argumentów uprawdopodobniających stan niekonstytucyjności zakwestionowanych przepisów, to prawidłowo uznano w zaskarżonym postanowieniu, że zarzuty sformułowane w skardze są oczywiście bezzasadne, co skutkować musi nieuwzględnieniem rozpoznawanego zażalenia.

Trybunał nie podziela również zarzutu, że dokonanie merytorycznej oceny konstytucyjności art. 6 § 2 zdanie drugie i § 3 pkt 2 i 3 k.k.w. w sprawie K 28/15 uzasadnia taką konieczność w odniesieniu do art. 6 § 3 pkt 1 k.k.w. Skarżący zdaje się pomijać okoliczność, że w sprawie K 28/15 wnioskodawcą był Rzecznik Praw Obywatelskich, czyli podmiot legitymowany generalnie na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji. Rzecznik Praw Obywatelskich może inicjować postępowania w sprawie konstytucyjności wszystkich norm, jakie na gruncie polskiego systemu prawnego podlegają kognicji Trybunału Konstytucyjnego. Sytuacja podmiotu występującego ze skargą konstytucyjną jest odmienna, gdyż ustawodawca nakazuje weryfikację kompletności skargi konstytucyjnej pod kątem wymagań określonych zarówno w art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i w ustawie o TK przed wszczęciem etapu jej merytorycznej kontroli (zob. postanowienie TK z 16 lipca 2013 r., sygn. akt Ts 77/12, OTK ZU nr 4/B/2013, poz. 378). Tym samym również ten zarzut skarżącego nie podważa prawidłowości zaskarżonego postanowienia.

Ponadto argumentacja, w której skarżący powtórzył twierdzenia zawarte w skardze konstytucyjnej jest irrelevantna prawnie dla oceny podstaw odmowy nadania skardze dalszego biegu. Zażalenie jako środek inicjujący kontrolę postanowienia Trybunału w sprawie skargi konstytucyjnej musi mieć na celu podważenie prawidłowości poczynionych w nim ustaleń. W związku z powyższym tak zarzuty, jak i ich uzasadnienie powinny dotyczyć zaskarżonego postanowienia Trybunału, a nie jedynie ograniczać się do powtórzenia argumentacji zaprezentowanej w skardze konstytucyjnej (zob. postanowienie TK z 15 lutego 2016 r., sygn. akt Ts 236/15, OTK ZU nr B/2016, poz. 112). Nieprzedstawienie zarzutów podających w wątpliwość podstawy postanowienia z 14 grudnia 2016 r. uniemożliwia dokonanie jego kontroli.

Niezależnie od powyższego, Trybunał zauważa, że skarżący nie zakwestionował podstawy odmowy nadania jego skardze dalszego biegu, tzn. stwierdzenia, że zarzut zmierza do

poddania kontroli sfery stosowania zaskarżonych przepisów, co oznacza, że podstawa ta również nie została podważona.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że wniesione zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, dlatego zgodnie z art. 65 ust. 8 ustawy o TK postanawia jak w sentencji.